

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 5C/38/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7821201686
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Slavomír Podhorský
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2021:7821201686.1

Uznesenie

Okresný súd Rožňava v spore žalobcu: Slovenské národné múzeum, so sídlom Vajanského nábrežie 2, 810 06 Bratislava, IČO: 00 164 721, zastúpeného spoločnosťou ALTER IURIS, s. r. o., so sídlom Tolstého 9, 811 06 Bratislava, IČO: 36 708 771, proti žalovanému: I. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom Č. X/ A, XXX XX E., o návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia **z a m i e t a .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa návrhom (ktorý bol súčasťou žaloby na ochranu dobrej povesti právnickej osoby podľa § 19b Občianskeho zákonníka) doručeným tunajšiemu súdu dňa 18.06.2021 domáhal, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým by uložil žalovanému:

I. zdržať sa vydávania, predaja, distribúcie, rozširovania, rozmnožovania, zverejňovania knihy Prvých osem rokov (požiar na hrade Krásna Hôrka a pokusy o revitalizáciu) vydanej vydavateľstvom DenisArt prod., I. vydanie, rok vydania 2021, ISBN 978-80-570-2782-9 a to v rozsahu celej knihy Prvých osem rokov (požiar na hrade Krásna Hôrka a pokusy o revitalizáciu) vydanej vydavateľstvom DenisArt prod., I. vydanie, rok vydania 2021, ISBN 978-80-570-2782-9, ako aj v rozsahu jednotlivých kapitol, strán, textov a úryvkov knihy Prvých osem rokov (požiar na hrade Krásna Hôrka a pokusy o revitalizáciu) vydanej vydavateľstvom DenisArt prod., I. vydanie, rok vydania 2021, ISBN 978-80-570-2782-9, počnúc dňom doručenia uznesenia Okresného súdu Rožňava o neodkladnom opatrení žalovanému,

II. zdržať sa prekladu knihy Prvých osem rokov (požiar na hrade Krásna Hôrka a pokusy o revitalizáciu) vydanej vydavateľstvom DenisArt prod., I. vydanie, rok vydania 2021, ISBN 978-80-570-2782-9 do všetkých cudzích jazykov a to v rozsahu celej knihy Prvých osem rokov (požiar na hrade Krásna Hôrka a pokusy o revitalizáciu) vydanej vydavateľstvom DenisArt prod., I. vydanie, rok vydania 2021, ISBN 978-80-570-2782-9, ako aj v rozsahu jednotlivých kapitol, strán, textov a úryvkov knihy Prvých osem rokov (požiar na hrade Krásna Hôrka a pokusy o revitalizáciu) vydanej vydavateľstvom DenisArt prod., I. vydanie, rok vydania 2021, ISBN 978-80-570-2782-9 (ďalej len „kniha“), počnúc dňom doručenia uznesenia Okresného súdu Rožňava o neodkladnom opatrení žalovanému,

III. nahradiť trovy konania žalobcu.

2. Žalobca mal za to, že v uvedenej veci je nutné nariadiť neodkladné opatrenie a to formou zdržania sa vydávania, predaja, distribúcie, zverejňovania, rozmnožovania, šírenia knihy a prekladu knihy do všetkých cudzích jazykov zo strany žalovaného. Mal za to, že v uvedenom prípade je nutné bezodkladne upraviť pomery, nakoľko žalovaný aj v súčasnosti podniká kroky spočívajúce v ďalšom vydávaní, predaji a distribúcii knihy, ktorá obsahuje nepravdivé tvrdenia špecifikované v bode V. žaloby (ktorej súčasťou je aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia) a ktorými žalovaný podľa názoru žalobcu zasahuje do jeho dobrej povesti a ktorými už v súčasnosti žalobcovi spôsobuje ujmu na dobrej povesti. Bol toho právneho názoru, že kniha sa konaním žalovaného dostáva do povedomia širokého presne neurčiteľného okruhu ľudí (čitateľov knihy), čím aj v súčasnosti dochádza k tomu, že je u širokej verejnosti

vyvolávaný dojem o neodbornosti, nekompetentnosti žalobcu a jeho zamestnancov a o nedostatočnej starostlivosti o národné kultúrne pamiatky vo vlastníctve štátu, čím dochádza k znižovaniu spoločenskej vážnosti žalobcu a dôvery spoločnosti v jeho odbornú spôsobilosť. Konštatoval, že žalobcovi je tak v súčasnosti vydávaním, predajom, zverejňovaním a ďalším nakladaním s knihou zo strany žalovaného spôsobovaná ujma na dobrej povesti a tá mu bude spôsobovaná až do momentu, pokiaľ súd nerozhodne o nariadení neodkladného nariadenia, ktorým žalovanému zakáže vydávanie, predaj, distribúciu, zverejňovanie a akékoľvek ďalšie nakladanie s knihou. Poukázal tiež na tú skutočnosť, že pokiaľ súd nevydá neodkladné opatrenie žalovaný bude pokračovať vo vyššie uvedených neoprávnených zásahoch, pričom žalobcovi bude naďalej spôsobovaná ujma, ktorej vážnosť sa bude plynutím času zvyšovať. Mal za to, že odôvodnenosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyplýva z celého znenia žaloby, na ktoré odkazuje. Konštatoval, že účel sledovaný žalobcom nie je možné dosiahnuť zabezpečovacím opatrením, nakoľko v uvedenej veci je podľa jeho názoru vylúčená aplikácia inštitútu zabezpečovacieho opatrenia.

3. Podľa ustanovenia § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej ako CSP), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

4. Podľa ustanovenia § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

5. Podľa ustanovenia § 325 ods. 2 písm. d) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

6. Podľa ustanovenia § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

7. Podľa ustanovenia § 329 ods. 1 veta prvá CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúčeného a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

8. Z citovaných ustanovení Civilného sporového poriadku vyplýva povinnosť súdu pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení posúdiť, či :

a) je osvedčená existencia právneho vzťahu medzi sporovými stranami,

b) žalobcom tvrdené a osvedčené skutočnosti odôvodňujú potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu z ohrozenia exekúcie,

c) uložením žiadanej povinnosti alebo obmedzenia možno objektívne dosiahnuť ochranu, ktorej sa žalobca domáha,

d) navrhovaným neodkladným opatrením, ktoré má mať dočasný charakter, nebude vytvorený nenávratný stav,

e) neodkladné opatrenie neobmedzí povinnú osobu neprímeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah a

f) sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

9. Neodkladným opatrením, bez ohľadu na to, či je nariadené pred začatím konania, v jeho priebehu alebo po jeho skončení sa upravujú pomery strán, pokiaľ je to bezodkladne potrebné a/alebo existuje obava, že exekúcia bude ohrozená. Týmto predpokladom zodpovedá požiadavka osobitných náležitostí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, v ktorom podľa zákonného vymedzenia musí navrhovateľ opísať rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená.

10. Neodkladné opatrenie slúži bezodkladnému zabezpečeniu ochrany porušených alebo ohrozených práv strany sporu a je namieste ho použiť tam, kde sa vyžaduje okamžitý zásah súdu. Ten, kto navrhuje vydať neodkladné opatrenie, musí mať právny záujem na neodkladnom opatrení, t. j. musí osvedčiť potrebu bezodkladnej úpravy pomerov. Danosť právneho záujmu sa skúma so zreteľom na splnenie predpokladov opodstatnenosti takéhoto súdneho rozhodnutia, avšak dominuje predovšetkým osvedčenie toho, že nariadením neodkladného opatrenia sa dosiahne účel ochrany poskytovanej súdom v konaní. Pod potrebou bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov sa rozumie stav vzťahov účastníkov,

ktorý neznesie odklad. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie, čo pre krátkosť času zvyčajne ani nie je dobre možné. Pre úspešnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je ale nevyhnutné, aby boli aspoň osvedčené (teda musia byť nepochybne preukázané) základné skutočnosti potrebné pre záver o dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana. Existencia právneho pomeru medzi účastníkmi alebo nároku, prípadne ich osvedčenie, samo osebe ešte netvorí zákonný dôvod pre vydanie neodkladného opatrenia. Až ich ohrozenie dovoľuje súdu neodkladné opatrenie nariadiť. Napriek skutočnosti, že neodkladné opatrenie nie je súdna ochrana nevyhnutne dočasná a predbežná, je pre jeho nariadenie potrebný záver, že bez okamžitej úpravy pomerov by bolo právo strany ohrozené.

11. Za pojem osvedčovanie nie je možné považovať dokazovanie v rozsahu vyžadovanom v základnom konaní. Osvedčovanie na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje iba najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Pri ich zisťovaní neprihliada a ani nemusí prihliadať na všetky procesné formality, ako je to pri riadnom procesnom dokazovaní. Výsledkom takéhoto postupu je, že osvedčované skutočnosti sa súdu, so zreteľom na všetky okolnosti prípadu, javia ako nanajvýš (vysoko) pravdepodobné. Hodnoverné osvedčenie nároku však musí viesť k záveru, že miera pravdepodobnosti úspešnosti strany v následnom konaní o žalobe, je v danom prípade vyššia než pravdepodobnosť jej zamietnutia. Zjavne nedôvodnému alebo neexistujúcemu nároku preto nie je možné poskytnúť ochranu prostredníctvom neodkladného opatrenia

12. Na to, aby súd mohol návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovieť, bolo zo strany žalobcu nevyhnutné osvedčiť existenciu nároku, ktorému má byť neodkladným opatrením poskytnutá ochrana a to, že bez poskytnutia okamžitej súdnej ochrany by došlo k ohrozeniu takého nároku.

13. Súd po preskúmaní žaloby, návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a príloh k nemu konštatuje, že nebol splnený predovšetkým druhý z uvedených predpokladov.

14. Súd vo vzťahu k splneniu druhého zákonného predpokladu, ktorým je hrozba bezprostrednej ujmy bez okamžitého poskytnutia súdnej ochrany konštatuje, že v predmetnej veci podľa názoru súdu absentovali skutočnosti osvedčujúce potrebu bezodkladnej úpravy pomerov medzi stranami sporu. Zo žalobcom predloženého návrhu ako aj jej príloh (screenshot z č. I. 33 súdneho spisu) vyplýva, že kniha, ktorej jediným a výlučným autorom má byť žalovaný, už v čase doručenia návrhu žalobcu na súd bola jej autorom vydaná a uvedená do distribúcie, resp. predaja (kniha mala byť vydaná dňa 16.04.2021). Nakoľko už od vydania a distribúcie knihy jej autorom ubehlo niekoľko mesiacov a čitatelia knihy (respektíve záujemcovia o knihu) si ju mali možnosť zakúpiť a oboznámiť sa s ňou, ako aj s názormi jeho autora v nej uvedenými, súd za tejto procesnej situácie nevidí potrebu bezodkladnej úpravy pomerov v predmetnom spore. Žalobca neuviedol iné skutočnosti, pre ktoré by tvrdená potreba ochrany jeho subjektívnych práv nezniešla odklad a musela byť prioritne posúdená právnym inštitútom neodkladného opatrenia. Žalobca len zjednodušene konštatoval, že žalovaný aj v súčasnosti podniká kroky spočívajúce v ďalšom vydávaní, predaji a distribúcii knihy, ktoré obsahuje podľa jeho názoru nepravdivé tvrdenia, ktorými zasahuje do dobrej povesti žalobcu, avšak tieto kroky žalovaného ďalej nešpecifikoval, neuviedol prečo je potrebné upraviť pomery bezodkladne, ešte pred samotným rozhodnutím súdu vo veci samej. Inými slovami povedané, pokiaľ nebolo potrebné naliehavo upraviť právne vzťahy zo strany žalobcu v predmetnej veci ešte pred vydaním, distribúciou alebo predajom knihy, kedy by bolo možné ešte posúdiť potrebu bezodkladnosti úpravy pomerov, je zrejme že za daného právneho stavu už nemôže byť naplnená podstatná esenciálna náležitosť inštitútu neodkladného opatrenia a to potreba neodkladnej úpravy pomerov súdom formou neodkladného opatrenia.

15. Predpokladom zásahu do slobody prejavu žalovaného ako sa toho domáha žalobca neodkladným opatrením z dôvodu, že vykonávaním tohto práva žalovaného dochádza k neoprávnenému zásahu do jeho práva na ochranu dobrej povesti právnickej osoby podľa § 19b Občianskeho zákonníka, je požiadavka, aby v dobe uplatnenia nároku, takéto konanie žalovaného trvalo alebo reálne hrozilo jeho budúce opakovanie a súčasne, aby požadované zakazovacie, zdržovacie konanie nepresiahlo účel ochrany dobrej povesti právnickej osoby, teda nesmie byť nadmerne obmedzujúce pôvodcu zásahu nad rámec sledovaného účelu. Žalobcom žiadané neodkladné opatrenie, aby sa žalovaný zdržal vydávania, predaja, distribúcie, rozširovania, rozmnožovania, zverejňovania a prekladu knihy predstavuje podľa

názoru súdu absolútne obmedzenie slobody prejavu u žalovaného, ktorého opodstatnenie a primeranosť žalobca žiadnym spôsobom neodôvodnil. Ústavnú ochranu požíva tak základné ľudské právo na zachovanie osobnej cti, dobrej povesti a ochranu dobrého mena (článok 19 Ústavy SR) ako aj právo na slobodu prejavu a informácie (článok 26 Ústavy SR), pričom pri kolízii týchto dvoch rovnocenných práv je nevyhnutné vychádzať z testu proporcionality a významu každého z posudzovaných práv v okolnostiach posudzovanej veci. V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia žalobcom požadovaný absolútny zákaz výkonu práva na slobodu prejavu (vydávanie, predaj, distribúcia, rozširovanie, rozmnožovanie, zverejňovanie a preklad knihy) vo vzťahu medzi stranami sporu je vybočením zo zmienených zásad. Podľa názoru súdu by žalobcom požadovaný zásah do slobody prejavu žalovaného, bez splnenia podmienok vyžadovaných pre nariadenie neodkladného opatrenia predstavoval zásah, ktorý nezodpovedá testu proporcionality proti sebe stojacích práv a zjavne prekračuje prípustnú mieru (viď. napr. rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach č. k. 2Co/42/2021 zo dňa 25.03.2021).

16. Súd má za to, že žalobca vo svojom návrhu nepreukázal skutočnosti, ktoré by odôvodňovali nariadenie neodkladného opatrenia a teda neosvedčil existenciu bezprostredne hroziacej ujmy vzhľadom na účel a charakter neodkladného opatrenia ako výnimočného prostriedku súdnej ochrany. Súd preto za daného stavu nepovažuje za potrebné neodkladným opatrením zasiahnuť do úpravy práv medzi žalobcom a žalovaným bez vykonania ďalšieho potrebného dokazovania, nakoľko pre nariadenie neodkladného opatrenia je potrebné, aby sa aspoň osvedčila danosť práva a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe neodkladnej úpravy. Žalobca nepreukázal žiadnu okolnosť, z ktorej by vyplývalo nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy a teda neosvedčil, že by bolo jeho právo tak ohrozené, že existuje potreba dočasne upraviť pomery strán sporu tak, ako to neodkladným opatrením navrhoval.

17. To, či skutočnosti uvádzané v knihe žalovaným ako autorom knihy boli alebo neboli pravdivé, či majú tieto skutočnosti difamačný charakter voči žalobcovi a jeho zamestnancom (či sú objektívne spôsobilé spôsobiť žalobcovi ujmu na jeho dobrej povesti), bude následne predmetom dokazovania a právneho posúdenia súdom vo veci samej za účasti oboch strán sporu po zaujatí ich stanovísk (prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany). Až následne bude preto možné zo strany súdu zaujať procesné stanovisko k predmetu tohto sporu. V tejto fáze konania však súd nemá za osvedčené skutočnosti tvrdené žalobcom, ktoré mali odôvodňovať nariadenie neodkladného opatrenia súdom na základe návrhu žalobcu.

18. Súd preto v súlade s vyššie citovaným ustanovením § 328 ods. 1 CSP a vzhľadom na zistený skutočný stav návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

19. Toto rozhodnutie nie je rozhodnutím vo veci samej, ale rozhodnutím o procesnom návrhu žalobcu, preto rozhodnutie o trovách konania bude súčasťou konečného rozhodnutia vo veci samej v súlade s ustanovením § 262 ods. 1 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Rožňava v dvoch písomných vyhotoveniach (§ 362 ods.1 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).